

til at lide Tab, erholdt en Godtgørelse, der udrededes af den ved Salget indkomne Sum, af hvilken Marineministeriet i dette Øjemed indeholdt 8,000 Rdl., medens Resten indgik i Statskassen. Desuden blev der 1852 og 1857 i forskellige Øjemed afgivet et Par mindre Grundstykker.

Den 28de Januar 1861 blev det af Marineministeriet meddelt Finansministeriet, at to af Nyboders Længer mellem Kaninlængen (nu Fredericiagade), Borgergade og Hinegade vilde blive evakuerede til April Flyttetid og kunde med tilhørende Grundstykker afhændes til Fordel for Statskassen. De bleve afleverede den 16de April samme Aar.

Paa samme Maade afstod Marinen:

- i 1862: to Husrækker mellem Løvegade (nu bebygget) og Hjortelængen (nu Klerkegade);
- i 1863: fire Husrækker mellem Tulipan-gade (nu Suensonsgade) og Timiansgade (nu bebygget) samt mellem denne Gade og Meriansgade (nu Gernersgade);
- i 1864: Grundene mellem Meriansgade (Gernersgade) og Krusemyntegade;
- i 1865: Grundene i Krusemyntegade og Salviegade (nu St. Paulsgade) samt den vestlige Ende af Længerne i Elefantgade (Suensonsgade) og Haregade.

I 1865 blev der nedsat en Kommission til nærmere Drøftelse af en af Professor Meldahl udkastet Plan til Nyboders successive Afgivelse, og i Løbet af de paafølgende 15 Aar fandt yderligere Afstaaelser Sted, indtil Nyboder fik sit nuværende Omfang; bl. a. blev i 1872 det Areal afgivet, som nu indtages af St. Pauls Kirke med omliggende Plads, og i 1878 blev Adelgade forlænget ligeud ved Nedrivning af et Stykke af Længerne mellem Bjørnegade (nu Fredericiagade) og Ulvegade (nu Olfert Fischersgade). Endvidere var Marinen ved Lov af 6te Marts 1869 blevet forpligtet til at afgive den største Del af Bjørnegades (Fredericiagades) nordligste Huslænge til Boliger for Underofficerer af Hæren, og i samme Øjemed er senere største Delen af Ulvegades (Olfert Fischersgade) sydlige Længe afstaaet som Erstatning for den nedrevne Del af Bjørnegade (Fredericiagade).

I alt er der saaledes i det sidste halve Aarhundrede af det oprindelige Nyboder blevet afgivet ca. 218,000 Kv.-Alen.

Den resterende Del, udgørende ca. 176,000 Kv.-Alen, er derimod endnu i Marinens Besiddelse og bebos af dens Personal.

Forskellige Forhold gøre det imidlertid nu ønskeligt, at der sker en Forandring med den Del af Nyboder, der ligger Nord for Linien Gernersgade, Borgergade, Haregade, Ny Kronprinsessegade og Suensonsgade.

Bygningerne i denne Del af Nyboder ere for største Delen gamle, medtagne Huse, hvis Mure ere gennemtrængte af Fugtighed fra Grunden til Taget. Værelserne og Kamrene ere utilbørlig smaa, og noget egentligt Køkken findes i Reglen slet ikke, idet Ildstedet, der som oftest er fælles for 2 Familier, findes paa Trappegangen, hvor samtlige Husbeboere have Gennemgang, og hvor i Stueetagerne al Transport af Dag- og Natrenovation foregaar. De ere desuden udsatte for Brandfare, idet største Delen af Loftsrummene, i hvilke mange af Familierne paa Grund af deres indskrænkede Lejlighed have maattet indrette Kamre til Sovestæde for Børn, kun ere adskilte indbyrdes med Bræddeskillerum eller Tremmeværk i Stedet for ved Brandmure, og som Følge deraf vil en opstaaende Ild af nogenlunde Betydning kunne forplante sig til hele Husrækken. Hvilken Fare for Menneskeliv disse Forhold kunne medføre, er indlysende, naar man er vidende om, at en Huslænge bestaar af indtil 30 Huse, og at en stor Mængde af disse bebos af fire Familier. Disse Boliger tilfredsstille saaledes ikke mere selv de tarveligste Fordringer, man nu til Dags med Rette kan stille til Hygiejne og Bekvemmelighed. Endvidere medgaar der nødvendigvis uforholdsmæssig store Beløb til saadanne gamle Huses Reparation og Vedligeholdelse.

Tiden har dertil medført saa forandrede Forhold, at medens man tidligere var af den Anskuelse, at „Nyboder“ burde beholde sin nuværende Beliggenhed, for at Marinens Haandværkere og Arbejdere kunne begive sig til Orlogsværftet ad Toldboden og den saakaldte Toldbodbom, er der nu flere Grunde, der tale for at bygge Boliger for Søværnets Arbejdere andetsteds og da særligt paa Orlogsværftet eller saa nær og med saa nem Adgang til dette som muligt.

Kunde det saaledes opnaas, at Mandskabets Adgang til Orlogsværftet udelukkende